

HETI SZEMLE

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egy évre — — — — — 6 korona — fillér
Félévre — — — — — 3 — — —
Negyedévre — — — — — 1 — — 50
Tanítóknak és kézműiparosoknak egy évre 4 korona
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő
BÁTHORY ENDRE.
Főmunkatárs
MAROSÁN JÁNOS.
A lap kiadója:
A „PÁZMÁNY-SAJTÓ”

A szerkesztőséget és kiadóhivatalt illető összes küldemények, pénzek, hirdetések stb. a „Pázmány-sajtó” címűre küldendők, (Iskolaköz 3. sz.)
Hirdetések jutányos árban vételnek fel.
Nyitató sora 40 fillér.
A lap megjelenik minden szerdán.

A sajtó.

— Irta: **Bodnár Gáspár.** —

Rendkívüli érdeklődéssel kísértém a minap lefolyt *nemzetközi sajtókongresszust*. A világ művelt nemzeteinek ugyszólván minden képviselője megjelent ott.

Hát bizony annak, ki negyedszázada, hogy újságírással foglalkozik, s ha kis körben, szerény eszközökkel is, de ezen idő alatt ugyszólván megfordult kezén a magyar újságírodalom minden irányu kifejezője és átélte a nemzeti néplélek s vele a sajtó hullámzatos fejlődéseinek különféle folyamatait: annak mondom, az ily kongresszus tárgya tanulmányát teheti.

De a *közönség* is bizonyára figyelmére méltatja az ott történeteket, mert ugy a világ, mint a mi magyar sajtónkra vonatkozólag is igen tanulmányos és megszívlelendő igazságokat vonhat le.

Első sorban azt, hogy mentől nagyobb hatalommá izmosodott, fejlődött a sajtó egyes nemzetek kebelében, annál nagyobb mértékben érzik a lelkiismeretes sajtó komoly,

képzett képviselői, hogy mily felelősséggel teljes hivatásuk van. Mily kötelességekkel tartoznak az emberiségnek, a nemzeteknek, sőt egyesek szabadságának, becsületének, hírnevének. Hogy itt, a sajtó terén, főleg *az újságírás terén*, minden könnyelműség, minden lelkiismeretlenség valóságos bűn számba megy.

A nemzetközi sajtókongresszus e hangjának, *a lelkiismeret e hatalmas, elutasíthatlan megszólalásának* Bülow, a hatalmas német kancellár adott érthető kifejezést, — rövid, de annál határozottabb és érthetőbb kifejezést, mikor így szólott. . .

— *Uraim, minél nagyobb lesz a sajtó hatalma, annál lelkiismeretesebben kell azt kezelniünk.*

És ezt mondotta a hatalmas germán faj genialis képviselője. Annak a népnek kancellárja, melynek — a mi *Apponyink* szerint (kit a külföld jobban megbecsül, mint mi) — bámulója ma az egész világ éppen *reform-konzervatív* erejénél fogva.

Annak az egyetemes nyelvnek, irodalomnak képviselője mondotta ezt, mely nyelvről ismét a mi *Apponyink* — a nemzetek képviselőinek tapsai közt mondotta, hogy:

— Ha egyszer a holdról esnék egy ember földünkre és tőlem kérdené, hogy milyen nyelvet tanuljon, hogy fölfoghassa az emberiség kulturéjét, akkor azt tanácsolnám neki, hogy föltétlenül *németül* tanuljon meg. Mert minden más nyelv tanulmányozása által többé-kevésbé nagy, de mindazonáltal határokkal kerített területeket fog áttekinthetni, de ha a német nyelvet ismeri, ez a nyelv egymagában az egész kulturát, a most élő nemzetek majdnem mindenikének kulturáját megközelíthetővé teszi számára.

A német sajtó tehát, már nyelvénél *egyetemesebb voltánál* fogva is hivatva van irányt adni és megváznai annak a nagy hatalomnak lelkiismeretét, mely: — mi tagadás benne *egyed, majd minden nemzetnél a hatalmi érzés tultengésében leledzik.*

A nemzetek belső erejének és kívülrevaló áldásos hatásának biztosítására valóban szükséges, hogy *megmaradjanak az általános emberi ideálok szolgálatában*. Hogy megmaradjanak tehát a szabadság ideáljának birtokában akkor is, mikor hatalmuk, eszközeik, hatásaik teljében — a sajtószabadságot illetőleg — *duslakodnak*. És ne bóduljanak bele a *szabadosság mámorába*, mely éppen

A kereszt tövében.

Őszre jár az idő. Különös lehangoltság fogja el szívemet. De nem esoda! A természet a maga kezdődő hervadásával, a esendes est zajtalanságával, a hely — ahol rendes sétátam végzem — elhagyatottságával egész természetesen kelthetnek bennem szomorú érzelmeket. Gondolokdom. . . A holtaknak esendes birodalma, a temető, — amely a szép Visónak Vasér nevű folyója mellett fekszik — komoly gondolkodásra int. A néma sírok jutnak eszembe. Oly tanulságosak ezek. Megtanítanak arra, hogy e világon minden mulandó, csak a mulandóság egymaga állandó. A sírokról elmélkedve megértem, hogy az élet nem más, mint örökös remény, szintelen csalódás. A sírok eszembe juttatják azt a nagy igazságot: „Egyszer meg kell halni,” — mert e rémes törvény szent, amely sírba dönt királyt és koldust ide lent.

Küzdés, csalódás és halál! Ez a sors jutalma. Nagyszerű játék, fonségesen szép igazságok.

*

Ily komoly gondolatokba merülve, észre sem veszem, egyszer csak a temető bejáratánál vagyok. Bemegyek és imádkozom. — „Szent és üdvösséges dolog a megholtakért imádkozni.”

Itt bolyongok a sírok között. Hozzám nem beszélnek a szürke, fekete és vörös márványkövek, csak némán merednek reám! Letérdelek és imádkozom a meghaltak lelki üdvéért.

Nemsokára felállok és tovább sétálgatok a sírok között. Csodálatosan vonz a mulandóság. Oh igen. — A temetőben éreznie kell minden élőknek, hogy lényének maroknyi része így fog pihenni egykoron szent békében, örök nyugalomban, ha majd örök-

álomba köti le törhetetlen bilinesével a halál! Vagy ki az az élők között, akinek szívét meg nem sebezte volna a halálnak soha ki nem békülő tőre s a prometheusi seb megújult kinjain könyvelt szemekkel ne tekintene elhunyt elődjének emlékére, akik előre mentek, hirt vienni az égieknek, hogy jövünk egykor mi is.

Élők! tanuljunk élni a holtaktól! Mint a felhő nyomdoka, úgy tűnik el életünk. Megállok! . . . Azt gondoltam csak magam vagyok. De nem! Elfojtott zokogás, majd hangos sírás üti meg fületem. Hallgatózom. Egy sír keresztnek tövéből „A kereszt-fához megyek” ez. ének hangzik felém. Gyönyörű melódia a szövegével. Mintha millió szenvedő bánata lenne simán befele valami ezüst hárfának síró hangjaiba, amitől elfeledi az ember, hogy szenvedett és azt is, hogy szenvedni lehet. Felmagasztosul tőle a lélek és a Szűz Anyához tér a bánatot ki-

Krámer Jeremiás

butorraktára Szatmár

(a színházzal szemben.)

Teljes hálószoba berendezés, mely áll 2 szekrény, 2 ágy, 2 éjjeli szekr., 1 mosdóból. Ára 120 frt.

Teljes ebédlő berendezés modern stílusban, mely áll 1 kredencz, 1 ebédlő-asztal, 6 börszék, 1 szőnyegdiványból. . . . Ára 130 frt.

azt veszélyezteti, amiért küzdenek, amire féltékenyek, amin őrködnek: az igazi sajtószabadságot.

A hatalmas kancellár, Bülow tételéből logikailag két tanulságot vonhatnak le a nemzetek és köztük mi magyarok külön.

A nemzetek: hogy igenis kezeljék az izmosodó, a nagy, szédületes sajtószabadságot, annak hatalmát lelkiismeretesen velünk magyar nemzettel szemben is. Ne üljenek fel elsorvad, kiapadt lelkü, agylágyult, ábrándozó költő izgatásainak és félrevezetett pennájának. Ne bántsák azt a nemzetet, a magyart, mely nemzet századokan keresztül védelmezte hős karjával nyugat kulturáját s benne a népek szabadságának gyökérszárait is. Ne hallgassanak a nemzetiségek hamis vádaskodásaira, kik mint a vásott gyermekek azt az emlőt tépik, melyből táplálékukat kapják és annak a nemzetnek arczát köpdösik, mely nemzet nélkül ma is kulturátlan tömegek maradványak.

A magyarok: Ha mi a külföldi sajtótól lelkiismeretességet követelünk, várunk: legyen a mi sajtónkban... igen, a magyar sajtóban is... lelkiismeret. Ne leledzünk mi se a szabadság hallatlan mérvű könnyelműségében és lelketlenségében. Ne csufoljuk meg napról-napra azt a szabadságot, melyet nehéz küzdelmek árán szereztünk és melyet ma már sokan, de nagyon sokan becsülni nem tudnak.

sérni és szívós kitartást, türelmet keresni, szerezni ott a kereszt tövében.

Az ének befejezve! Föláll a gyászruhába öltözött özvegy és megkönnyebbülve néz szájja. Amint megfordul, egyszerre ismeretessé lesz előttem!

Hozzá megyek és látom, hogy ez az én jó ismerősöm, a hitbuzgó, ájtatos, özv. jó nénikém. Megszólítom, — mert könnyíteni akartam fájdalmán, vigasztalni, megosztani szívének régi bánatát — hisz a „megosztott fájdalom — csak fél fájdalom.“

— Kiket fednek e sirgöröngyök, jó nénikém — kérdém tőle meghatottan.

Könnytel szemekkel, némán áll három behantolt sir előtt. Végre így szól:

— Itt hű férjem és két jó gyermekem fekszik... — elhallgat és zokogni kezd. Én pedig gondolkodom, mily bámulatos megnyugvással viseli szívében a sors okozta fájdalmas sebeket. De folytatja. Szép, megható szavakkal, sohase felejttem el:

— Isten kezében vagyunk mindnyájan! Ő engem már régen sujtott a sorsnak kiméretlen törével. A halál elrabolta tőlem életem támaszát, jó férjemet, el csillagaimat, — kedves gyermekeimet — akikért élni, küzdeni egyedüli vágyam volt és akik nélkül szegény, rideg lett az életem. De én

Az a nép, mely saját kebelében nem tud vagy nem akar a sajtószabadságával lelkiismeretesen élni, az a nép nem érdemli meg a világsajtótól sem, hogy vele, érdekeivel igazságosan, lelkiismeretesen bánjanak.

Minden nemzetnek vigyázni kell arra, hogy ha igazságért kiáltoz a nemzetek, a népek szabadságérzete nevében: ő maga ismerje és kövesse a szabadság ideálját... melynek egységes harmóniába kell olvadni a keresztény világnézet ölében.

Az országgyűlés. Harmadfélhónapi szünet után kedden, szeptember hó 22-én összeült ismét a képviselőház, amelynek működése elé oly nagy érdeklődéssel nézünk. Mikor az elnök, Justh Gyula megnyitotta az ülést, egy valóságos imaszerű fohászt mondott el: „Engedje meg az Isten, hogy nagy és nehéz feladatait világos elmével, munkás akarattal, szeretett édes hazánk javára a leghelyesebben megoldhassa a képviselőház“, mondotta az elnök. S bár adja a jó Isten, mert valóban a magyar törvényhozásra oly nehéz feladatok megoldása vár, amelyeknek helyesen, jól és az igazságnak megfelelő módon való elvégzésétől függ nemcsak a nemzet békéje, hanem Magyarország jövő sorsa is.

A költségvetés. Az elnöki előterjesztések után Wekerle Sándor miniszterelnök betértesztette a jövő évi költségvetést. A magyar állam jövő évi kiadásai ezeröttszázötvenöt millió koronában vannak előirányozva. Körülbelül ennyi lesz az előirányzat szerint

megnyugodtam — jó tisztelendő uram — a jó Isten szent végzésén. Ő megsegít engem a szenvedésben is. A Krisztus keresztje mindenem és virágos kertem egyedül — szerettem sirhantja. A kegyeletes szeretetem ülteti a virágokat és saját könyveim öntözgetik azokat.

Eddig volt! Ismét letérdelt és sirt. Imádkoztam vele együtt; azután hazafelé mentünk. Egy ideig esendesen haladtunk és midőn láttam, hogy fájdalma talán már csillapul, vigasztalni kezdtem,

Jó nénikém fogadja tőlem is vigasztaló szavaimat. Bármily kínos-édesen esnék is az, fogadja tőlem szívesen. A jó Isten nemes szívvel áldotta meg. Ha a nehéz megpróbáltatást tovább így fogja elviselni, boldog lesz. Ha ezután is a Krisztus keresztjénél fogja sajtó sebeire a gyógyírt keresni, nagyon helyesen teszi. Ott, csak is ott kell szívének keservét, elhagyatottságának kínos fájdalmait, üldözött ártatlanságának bánatait kiönteni. Én biztosítom, jó nénikém, ha az Üdvözítő keresztfáját bensőséggel átöleli, akkor enyhülés és béke szállja meg lelkét és Jézus türelmének példájára csendes megnyugvással fogja elviselni a sors üldözését. Menjen ki gyakran ezután is a temetőbe és imádkozzék jámbor szívének bensőséggel

a kiadás is. Wekerle 48 ezer korona fölösleget mutatott ki.

A jövő évben a kiadások 165 millió koronával emelkednek.

A képviselőház munkarendje. A képviselőház szerdán tartott ülésén megválasztotta a delegátusokat. Azután elnapolta üléseit addig, míg a pénzügyi bizottság le nem tárgyalta a költségvetést. Amikor a bizottság ezzel elkészült és előadójá betértesztette, a képviselőház előbb a már régebben kész törvényjavaslatokat tárgyalja le és csak azután fog a költségvetés tárgyalásához.

Andrássy Gyula gróf ígérete szerint az általános választói jogról szóló törvényjavaslat is rövidesen a képviselőház elé lesz terjesztve.

A bankkارتel bukása. A budapesti pénzügyintézetek hazafiatlan kartellje, mely a vidéki pénzügyintézetek, a magyar pénzügyintézetek ellen irányult, elérte megérdemelt sorsát. A közvélemény felháborodása, a sajtóban és a törvényhatóságok terneiben elhangzott támadások, a hazafias vidéki pénzügyintézetek akeziója, melyek külföldön kerestek és nyertek támogatást, azt eredményezték, hogy a bankkارتel kénytelen volt kimondani felosztását és a kartelt október 25-től végleg megszünteti.

Szatmári lóversenyek.

A Szatmárvármegyei Gazdasági Egylet szokásos évi őszi lóversenyét a múlt vasárnap, f. hó 27-én, d. u. tartotta meg. Az idő — bár kissé borult volt — a versenyre kedvezően hatott. Roppant közönség nézte végig a lóversenyt úgy a vidékről, mint

szeretteiért és hiszem, hogy fájdalma kegyeletes emlékeztető fog változni.

E mérhetetlen csapásra a ker. hit fénye megnyugtató, kibékítő és fölemelő világosságot derít abban a vigasztaló tudatban, „Feltámadunk!“ Igen, mert a hideg sirágy nem végső célunk, e földi élet pedig csak küzdelem, amelyben előkészül az ember az örökboldogságra.

Isten áldja jó nénikém. Adjon az Ur örök nyugodalmat megholtjainak!

*

Ez a séta eddigi életemnek legszebbike volt. Sokat tanultam belőle. Különösen megtanultam azt, hogy élet van az enyészet fölött. Igen, mi hisszük, hogy a halálnak törhetetlen békőit megoldja az Isten keze s miként az Ur Jézus örök szeretetével barátját — Lázárt feltámasztotta, úgy egykor meghal a halál és föltámad az élet az örök életre, ahol a könyvek forrása kiapad, az ultiport érdem fölemeli koszorus fejét, lehull minden salak, halandó szenny kiég, egyedül erényünk világít zordon sirunkból a végtelenbe át, de megtanultam azt is, hogy az élő, Krisztusi hit mennyire nemesíti a szívet és a lelket!

Láng Pál.

CSAPÓ LAJOS

SZATMÁR, Deák-tér 7., (I. emelet).

**ELSŐRANGU PAPI-
ÉS POLGÁRI SZABÓ**

Magyar díszruhák, Polgári ruhák,
Papi öltönyök, Liberálák,
Reverendák, Szarvasbőr-
Czimádák, nadrágok,
Palástok, fővegek, Bőrkabátok
készítését elvállalom.

Mindenemű öltöny készítésénél a fősulyt az elegáns szabás és finom kivitelre fektetem, a mellett teljes kezesiséget vállalok szállítmányaim valódi színe és tartóságáért. Nagy raktár honi és angol szövetelekben.

Tisztelettel **CSAPÓ LAJOS**, szabó-
mester.

a városból. A „toti“ ezuttal is működött jó és balszerencse közt. Részletes tudósításunk a következő:

I. Mezőgazdák versenye.

Dij 150 kor. Adta br. Vécsy László. Ebből 80 kor. az első, 40 kor. a második, 20 kor. a harmadik, 10 kor. a negyedik beérkező lónak. Táv. kb. 1600 m. Futhatott minden szatmárnémeti sz. kir. városi és szatmárhegyi földmivelő kisgazdának tulajdonát képező 3 éves és idősebb lova nyereg nélkül.

Indult hét ló.

I. lett. Szalontai M. „Piros“ nevű lova. II. Laki Lajos „Szöcske“ nevű lova. III. Szabó F. „Csillag“-ja. IV. Györkei Elek „Csillag“-ja.

II. Sikverseny.

Dij 1150 korona; ebből 800 korona Szatmár sz. kir. város által, 350 korona a földmivelési miniszter által adva. 800 korona az elsőnek, 200 korona a másodiknak, 100 korona a harmadik, 50 korona a negyedik beérkező lónak.

Indult 4 ló: 1. Ambros A. hadn. 4. é. sp. m. „Faust“. 2. — 3. é. p. m. „Saperlott“. 3. Horváth József id. p. m. „Bajmester“. 4. Gr. Merveldt M. száz. 3. é. p. m. „Fetis“.

I. lett Horváth J. „Bajmester“-je, (lov. a tulajd.) II. Gr. Merveldt százados „Fetis“-je, (lov. gr. Vay.) III. Hagelin száz. „Saperlott“-ja, (lov. tulajd.) IV. Ambros hdn. „Faust“-ja, (lovagolta Bog.)

III. Tenyészverseny.

Sikverseny. 1000 korona, adta a földmivelésiügyi miniszter. Ebből 700 korona az első, 200 korona a második, 100 korona a harmadik beérkező lónak, 4-ik ló beiratási díját menti.

Indult 5 ló: 1. Galgóczy István 4. é. f. k. „Lola“. 2. Isaák Elemér 4. é. sp. m. „Legény“. 3. Kállay Szaboles 4. é. s. k. „Gyöngyöm“. 4. ber. Kovács Miklós 4. é. p. k. „Betty“. 5. Streicher Andor id. s. k. „Irma“. fv.

I. lett Kállay Sz. „Gyöngyöm“-je. II. Galgóczy I. „Lola“-ja. III. Isaák E. „Legény“-je. IV. Kovács M. „Betty“-je. Az első lov. gr. Vay, II-at Horváth I., III-at Skof hadn., IV-et Streicher L.

IV. Akadályverseny.

1000 korona, adva az urlovasok szövetezete által, 150 korona a földmivelésiügyi miniszter által nyújtandó segélyből. Ebből 800 korona az elsőnek, 200 korona a második, 100 korona a harmadik, 50 korona a negyedik beérkező lónak.

Indult 2 ló: 1. Bogáthy Miklós hadn. 5. é. p. h. „Dormus“. 2. Gr. Merveldt M. száz. 4. é. p. k. „Good for Nothing“.

I. lett gr. Merveldt százados „Good for Nothing“-je, (lov. gr. Vay.) II. Bogáthy hadn. „Dormus“-a, (lov. tulajd.)

V. Hölgyek díja.

Vadászverseny. 200 korona értékű tiszteletdíj az elsőnek, 100 korona értékű tiszte-

letdíj a második, 50 korona tiszteletdíj a harmadik beérkező lónak, a 4-ik beiratási díját menti. Táv. kb. 4000 m.

Indult hat ló: 1. Galgóczy István id. f. h. „Sólyom“. 2. Galgóczy István 4. é. f. k. „Lola“. 3. Isaák Elemér 4. é. sp. m. „Legény“. fv. 4. Kállay Szaboles id. s. h. „Préda“. 5. ber. Kovács Miklós 4. é. s. k. „Elza“. 6. Nagy György id. s. k. „Djelma“.

I. lett Kállay Sz. „Préda“-ja, (lov. tulajd.) II. Galgóczy I. „Lola“-ja, (lov. Kölesy S.) III. Nagy Gy. „Djelma“-ja. IV. Kovács M. „Elza“-ja. Két ló kitört: „Sólyom“ és „Legény“.

VI. Gátverseny.

750 korona, ebből 150 korona adva a Magyar Lovaregyletnek a földmivelésiügyi miniszter által pótoló díjából. 600 korona az elsőnek, 100 korona a második, 50 korona a harmadik beérkező lónak.

Indult 3 ló: 1. Ambros A. hadn. 4. é. sp. k. „Isotta“. 2. Bogáthy Miklós hadn. 5. é. p. h. „Dormus“. 3. Hagelin H. százados 4. é. p. k. „Hawkdale“.

I. lett Hagelin H. százados „Hawkdale“-ja, (lov. tulajd.) II. Bogáthy hadn. „Domus“-a, (lov. gr. Vay.) III. Ambros hadn. „Isotta“-ja, (lov. Skof hadn.)

HIREK.

Örvendetes évforduló. Ma van a püspök ur Ó Méltósága püspökké szenteltetésének második évfordulója. Két éve most, hogy Eger biboros főpapja az anyaszentegyház püspökei sorába avatta. Örvendetes ez az évforduló egyházmegyénkre, mert már-már azt hittük, hogy elveszítjük nemeslelkű, igazi atyai jóssággal megáldott főpásztorunkat, s íme az isteni Gondviselés visszaadta öveinek, visszaadta az egyházmegye papságának és híveinek. Kétszeres hálaérzet tölti el tehát szívünket ezen a napon az isteni Gondviselés iránt, melynek kegyelméért továbbra is esedezik minden kebel, hogy áldja meg hosszú élettel a gondviselészerű főpapot, kit nekünk ajándékozott. Az évforduló alkalmából a székesegyházban ünnepélyes szent mise volt, melyet Pemp Antal praed. kanonok végzett.

Szuperintendens választás. A tiszántúli egyházkerületben az első szuperintendensválasztás alkalmával senki sem kapott abszolút többséget, így új választást rendeltek el a legtöbb szavazatot nyert Eröss Lajos és Dicsőfi József között. Az új választáson Eröss Lajos 72 szótöbbséget nyert. A választás után is kérdéses, vajjon lesz-e Eröss Lajosból szuperintendens, mert Debreczen vonakodik lelkészének megválasztani, a prot. egyházi törvények szerint pedig a szuperintendensnek egyházkerületében aktuális lelkésznek kell lennie.

Vigilantia bizottság. A püspök ur Ó Méltósága a Szentatya által kiadott Pasceudi encylica értelmében megalakította az egyházmegyében a Vigilantia-bizottságot. Tagjai lettek: dr. Kádár Ambrus pápai prelátus; prépost-kanonok, püspöki helynök, ki a püspök ur távollétében a bizottság gyűlésein el-

nököl, Hehelein Károly pápai prelátus, prépost-kanonok, dr. Lesseuyey Ferencz, apostoli főjegyző, prelátus-kanonok, Ratkovszky Pál tb. kanonok, kir. kath. főgimn. igazgató, Forgách János beregi főesperes, munkácsi prépost-plebános, Müller Károly máramarosi főesperes, szigetűi apát-plebános, Benkő József ungi főesperes, ungvári apát-plebános, Schaeffer Jakab Jézustársasági superior, Perényi János kir. kath. tanítóképezdei igazgató, dr. Lány Antal, dr. Trinyi Tamás, dr. Wolkenberg Alajos, dr. Kovács Gyula és dr. Ratkovszki Soma theol. tanárok.

Nagy idők tanuja. Fekete Sámuel dr., nyug. vármegyei főorvos e hó 26-án délután 5 órakor 85 éves korában végelgyengülés következtében városunkban elhalt. A zivataros 48-as időkben mint honvéd százados végig küzdötte a szabadságharcot. Jó öreg ur volt, városunkban is, a megyében is tiszteletnek örvendett. Hétfőn temették el nagy részvét mellett.

Szabadságolt tanár. Sarmaságh Géza nyitrai kath. főgimn. tanár, egyházmegyénk áldozópapja súlyosan megbetegedett, miért betegsége időtartamára szabadságoltatott.

A nagykarolyi gk. lelkész. Lapunk mult számában ismertettük a nagykarolyi gk. lelkész kinevezésének ügyét. Most arról értesítenek, hogy a kinevezés azóta megtörtént, de nem az egyháztanács választottját, dr. Hetkó Valért, hanem Márkis Romulust nevezte ki a nagyváradi gk. püspök nagykarolyi lelkésznek. Az egyházközség most kérelemmel fordult a püspökséghez, hogy a kinevezést másítsa meg. Előreláthatólag ebből semmi sem lesz.

Áthelyezett tanár. A vallás és közoktatási miniszter Veszprémy Dezső helybeli kir. kath. főgimn. rendes tanárt a pozsonyi kir. kath. főgimnáziumhoz helyezte át.

Szerencsétlenül járt lelkész. Könes László kökényesdi róm. kath. lelkész a mult nap lábát törte, minek következtében több hónapra munkaképtelenné lett. Az akliai hegyen levő szőlőjéből jött szekeren hazafele s mivel már beesteledett, a kocsis nem látott jól és az árokba hajtott. Könes kiesett a szekérből, de oly szerencsétlenül, hogy lába a küllők közé került. A betegség időtartamára a püspök ur Ó Méltósága a kökényesdi plébánia ügyeinek elátásával Pásztor József halmii lelkészt bízta meg.

Hymen. Lator László dr., a halmi járás szolgabírája jegyet váltott Morvay Gabriella kisasszonnyal Margittáról. — Doroghy Kálmán dr. felsővisói ügyvéd a napokban esküdött örök hűséget Husovszky Péter tekintélyes felsővisói kereskedő, r. kath. egyházgondnok leányának, Mariska kisasszonynak. — Petrevay László ungvári m. kir. honvédhadnagy jegyet váltott Kézsmárkon Brunmayer Ilonkával. — Kádár Albert ungvári ref. segédlelkész jegyet váltott Ungváron néhai Fehér Akos megyei aljegyző leányával Etelkával. — Kölesy Zsigmond honvédhadnagy jegyet váltott Bajnóczy Géza színérváraljai orvos leányával Váival. — Janatky István vármegyei irnok szombaton esküdött örök hűséget Nagykarolyban Györffy József leányának Ilonkának. — Ónody László tibi

UJ RUHA-ÜZLET!

KORAI ÁRMINNÉ

Augusztus 1-én nyílt meg Szatmáron, Deák-téren, (a Fehér-ház mellett)

kész férfi-, női- és gyermekruha-üzlete,

UJ RUHA-ÜZLET!

ahol a legolcsóbb árak mellett nagy választékban kaphatók férfi-öltönyök, felöltők, utazóbundák, különféle gyermekruhák, valamint dús választékban a legegészségesebb női kabátzikkok.

tisztartó szombaton esküdték örök hűséget Csorváson *Mónspárt* Józsa kisasszonynak.

Tanári kinevezés. *Simon* László végzett tanárjelöltet a vallás és közoktatási miniszter *Kiss* Gábor utódjaul Nagyányára helyettes tanárnak nevezte ki.

Bányaorvosikinevezések. A pénzügyminiszter *Dr. Zsiga* Mór rónaszéki és *Dr. Profanter* János aknasugatagi bányaorvosokat jelenlegi alkalmaztatásuk helyén bányaorvosokká nevezte ki.

Tanári kinevezés. A pozsonyi kir. kath. főgimnáziumhoz áthelyezett Veszprémi Dezső helyére a v. és k. miniszterium *Gazdag* Lajos tanárt nevezte ki a helybeli kir. kath. főgimnáziumhoz helyettes tanárrá.

Áthelyezett tisztviselő. *Temple* Richárdot, az osztrák magyar bank helybeli fiókjának tisztviselőjét, Budapestre helyezték át.

Tanári kinevezés. A vallás és közoktatási miniszter *Ivaskó* Lajos okl. tanárt helyettes tanári minőségben a beregszászi állami főgimnáziumhoz nevezte ki.

Kántorválasztás Nagykárolyban. A nagykárolyi r. kath. hitközség f. évi szept. 27-én a megüresedett kántori állást választás útján betöltötte. *Königh* Antal helyére, aki 38 éven át volt a hitközségnek kántora, 3 kántor pályázott: *Margitay* Béla turtarebesi kántor, *Rigó* István gyergyóremetei kántor és *Schrádi* Pál békésendrői segédkántor. A szept. 17-ére hirdetett próbán mind a három megjelent, tehetségét és gyakorlottságát bemutatva, szept. 27-én megejtették a választást, amelynek eredménye az volt, hogy *Rigó* István 77 szavazatot kapott, ellenben *Schrádi* Pál 225 szavazatot és így *Schrádi* Pál nagy szótöbbséggel a r. k. egyház kántorává választották.

Irodanyitás. *Lengyel* Endre dr., városunk szülötte, ügyvédi irodáját Budapest, VIII. József-körút 36-ik szám alatt megnyitotta.

Áthelyezett tanítónő. A vallás és közoktatási miniszter *Tóth* Ilona felsőronai okl. tanítónőt a nagykárolyi gazdasági iskolához helyezte át.

Tanítóválasztás. *Reiz* István okl. tanítót, ki tanulmányait a mult iskolai évben végezte a helybeli kir. kath. tanítóképző intézetben, a borsodmegyei Szendrőre a róm. kath. iskolához negyedik tanítónak választották meg.

Hymen. *Marosán* Döme papbírói gör. kath. felekezeti tanító folyó hó 19-én jegyet váltott *Rusz* Simon batizvasvári gör. kath. felekezeti tanító leányával, Anna kisasszonnyal.

Tanítói kinevezések. A m. kir. pénzügyminiszterium *Lámorné Bodnár* Mária rónaszéki és *Csiszár* Gabriella aknaszlatinai kincstári helyettes tanítónőket ugyanoda rendes tanítónővé kinevezte.

Pályázat. Az egyházmegyei pénztárnál *Zahoránszky* István távozása folytán megüresedett pénztártisztai állásra a püspök ur Ó Méltósága október 15-ig terjedő határidővel pályázatot hirdetett. Pályázhat minden egyházmegyénkbeli pap. Javalmazása az alapítványi pénztártól évi 2000

kor. törzsfizetés, mely minden öt évben 200 koronával emelkedik. A székeskáptalantól évi 400 kor. tiszteletdíj, amelyért tartozik másik két tisztviselőtársával a konventuális szent miséket végezni és a káptalani irodai teendőket ellátni. A kérvényeket a jelzett időig az egyházmegyei hatósághoz kell benyújtani.

Gyászhir. *Almássy* Ignác, vármegyénk tisztviselője életének 64-ik boldog házasságának 20-ik évében pénteken reggel 7 órakor Nagykárolyban hosszas szenvedés után elhalt. Szombaton délután helyezték örök nyugalomra. — *Joódy* László farkasréti g. kath. lelkész 72 éves korában elhalt. Egész Máramaros megyében tisztelt alak volt, mintaképe a hazafias román lelkészeknek. — *Orosz* Árpád városi irnok e hó 23-án hosszas betegség után tüdővészben elhalt. — *Bereczky* István polgártársunk 21-éves Róza nevű leánya e hó 24-én tüdővészben elhalt. — *Szeremy* Lajos nyomdatulajdonos neje, szül. *Szeles* Julianna e hó 28-án este 8 órakor, életének 28-ik, boldog házasságának 10-ik évében hosszas szenvedés után városunkban elhalt. Eöldi részét ma délután 4 órakor helyezik örök nyugalomra a József-utca 13. számú gyászházba.

Joggyakornoki kinevezés. *Vajay* Károly dr. polgármester ifj. dr. *Papolezy* Gyula ügyvédjelöltet a városi tisztviselői ügyészséghez gyakornoknak nevezte ki. A hely ifj. *Csomas* Imre lemondásával üresedett meg.

Helyettesítések. *Salyok* Gizella helybeli áll. tanítónő elhunytával megüresedett tanítónői állást ideiglenesen *Szerbák* Olga okl. tanítónő tölti be, *Rohonyiné Paládi* Erzsébet betegségére való tekintettel 6 heti szabadságot kapott, helyettesítésével *Weber* Ilona okl. tanítónő bizatott meg.

Mükedvelői szinelőadás. A szatmári „Nőegylet“ megragadta az alkalmat, a szatmármegyei gazd. egylet által Szatmáron tartott löverseny alkalmával és saját pénztára, javára, illetőleg a szegények segélyezése javára a városi színházban szinelőadást tartott. A szinelőadás élvezhetőségéről a szatmári mükedvelők gondoskodtak. Szinre került ez alkalommal néhai jeles poétánk, *Makai* Emil, egy felvonásos, kedélyes vígjátéka. „Az új Robinsonok.“ A főbb női szerepek jó kezekben voltak: *Luby* Margit k. a. (Olympia) helyesen fogta fel szerepét s szépen játszott. *Hankisz* Blanka ezuttal először mutatta be magát városunk közönségének mint mükedvelő. Azt jól tudtuk, hogy *Hankisz* k. a. jó tanítónő, de hogy épp oly jó mükedvelői tehetséggel is rendelkezik, arról csak mult vasárnapi szinelőadáson győződöttünk meg. Olympia kisőrnői egyiket játszotta kifogástalanul, bátor föllépésével, szép alakjával, sok tetszést aratott. *Mándy* Ilonka, *Vad* k. a. igen kedves jelenségek voltak akikről az elismerés hangján szólhatunk. A férfiak is derekasan birkóztak meg az aránylag nehéz szerepekkel. *Csomas* Győző kitünő professzor volt, az egyes jelenetekben szerepének komikus részét jól kiaknázta anélkül, hogy egy pillanatra is tulásba ment volna. *Nagy* Vince már régebben ismert kiváló tehetségű mükedvelője városunknak. A mostani fellépésével csak szaporította e téren elért nem csekély

érdemeit. A harmadik kiváló férfi szereplő *dr. Pirkler* Ernő kész színész, úgy az első, mint az utolsó vígjátékban kitünő szerephez jutott s mindkét szerepét oly kész tökéletességgel játszotta meg, hogy egy színészakadémiaát végzett bonviváut is megirigyelhette volna. *Dr. Nagy* Géza játéka semmi kívánni valót nem hagyott hátra, a görög mithologiai rend őreit pompásan játszotta meg. *Horváth* György és *Mándy* Zoltán urak szintén helyt állottak. Az utolsó egy felvonásos vígjáték szereplői közül *Bartl* Róbertné urnő pompás alak volt vele *Varju* Ibolyka és *Vad* Viola kisasszonyok tüntek ki előbbi régiebb kedves s ügyes mükedvelői utóbbi pedig bátor s biztos fellépésével ért sikert. *Szöllőssy* Ákos ur is jól viselte magát. Az est betöltéséhez *ber. Kovats* Géza bányafőmérnök járult hozzá zongorajátékával viharos tapsokat aratva, a *Vinkler* nővérek Marosvásárhelyről, valóságos művészek. *Hegedü* és zongora játéka valóságos elragadta közönséget, újra megkellett pótolniok egy-egy számmal. Közönség zsuffolásig volt jelen és így a jótékony nőegyletnek szép bevétele volt. A rendezésben *Uray* Gézáné elnök, *Jékey* Károlyné alelnök, *Nagy* Leona jegyző, *Nuszer* Dezsőné buzgólkodtak *Bartl* Róbert ur az előrészet rendezte ügyesen.

Tanítók gyűlése. Az erdődi esperesi kerületi tanítói kör f. évi rendes közgyűlését szeptember 22-én tartotta meg Nagymajtényben. A közgyűlést megelőzőleg szt. misét halgattak, melyet *Czier* Ferencz nagymajtényi plébános tartott, ezután a tagok az iskolába vonultak, hol a gyűlést megelőzőleg meghallgatták *Fischer* Pál nagymajtényi tanító szabad előadását a gyermekekkel a „Szőlőd“-ről. Az előadást a közgyűlés élvezettel hallgatta, s előadónak jegyzőkönyvi köszönetet szavazott. *Einhöz* József alsóhomoródi plébános, elnök, lendületes szavakkal nyitotta meg a gyűlést, lelkesen fejtegette a tanítói tanácskozmányok célját és az abból eredő szellemi kincsét. Hódolattal emlékezett meg *Jézus* Krisztus di-esőségeen kormányzó földi helytartója X. Pius pápa Ó Szentségéről mondván, hogy most 50 éve annak, hogy az egyházi rend szentségét fölvette s első szentmiséjét a Magasságbelinek bemutatva. A megnyitást a tanítóság állva hallgatta, mely után rázendítette a pápai himnust. *Láng* Pál v. elnök *Einhöz* József plébános és elnöknek szép és alkalomszerű elnöki megnyitójáért jegyzőkönyvi köszönetet szavaz. Egyben a kör nevében örömeinek ad kifejezést, hogy a gondviselés a megyés püspök Ó Méltóságának egészségét ismét vissza adta, indítványozza, hogy a kör örömeinek jegyzőkönyviileg adjon kifejezést. Ezután *Láng* Pál v. elnök indítványát a kör legnagyobb örömmel fogadja örömeinek jegyzőkönyviileg ad kifejezést. Ezután *Láng* Pál őszintén érzet kegyelettel emlékszik meg *Petuker* Pál volt szinfalusi kántor tanítónak haláláról. Indítványozza, hogy fájdalmas részvétüknek jegyzőkönyvben adjanak kifejezést. Olvastatott a mult ülés jegyzőkönyve, mely észrevétel nélkül hitelesített, *Láng* Pál nagymajtényi tanító az egyházmegyei hatóság által kitűzött tételek egyikeből, *Hogyan és mi módon kell nevelni a tanítónak a gyermekek lelkiismeretét“* címen

MOLDOVAN JENŐ
KÉZMŰ- ÉS DIVATÁRU-ÜZLETE
SZATMÁR, DEÁK-TÉR

Női színes és fekete szövetek, cosztümkelmek, delinek, flanel és mosó barchetek, vásznak, valódi Schroll-sifonok, lepedő vásznak, ágy és asztalterítők, függönyök, kis és nagyposztókendők
Férfi és női fehéreneműek, gallér, kézelő, nyakkendő, esőernyő stb. a legjutányosabb árban beszerezhető.

értekezést olvasott fel, melyet a közgyűlés feszült figyelemmel hallgatott. Az értekezést a kor megéljenezte s jegyzőkönyvi köszönetet szavazott. Az indítványok során Láng Pál v. elnök a tanítói nyugdíjtörvény revíziójára vonatkozólag terjesztett be terjedelmes határozatai javaslatot s elfogadásra ajánlotta. Ebben indítványozta hogyha e memorándum elfogadhatnák mondja ki a közgyűlés, hogy jegyzőkönyvi kivonatban értesíti a többi esperesi kerületi tanítói köröket is, hogy esatlakozzanak az országban már megindított eme mozgalomhoz s erről kerületük orsz. képviselőihez memorandumot intéz. A határozati javaslatot a közgyűlés mindvégig érdeklődéssel hallgatta s egyhangú lelkesedéssel elfogadta a határozati javaslatot azzal a hozzáadással, hogy Láng Pál, Winkler István, Kölcsey Rudolf, Ludescher Lőrincz és Felber Pálból álló 5 tagú bizottságot küldött ki, hogy e javaslatot mielőbb esetleges módosítással dolgozza ki, s küldje meg a többi esperesi kerületi tanítói körnek s hívja fel a esatlakozásra. Láng Pál v. elnök felhívja a kör tagjainak figyelmét az orsz. kath. tanítói segély és az Eötvös-alapra s felszólítja őket a belépésre. A körtagjai kettő kivételével mind előterjesztette magát a belépésre. Ezután Láng Pál v. elnök tudomására adta a kör tagjainak, hogy Láng Ferenc ker. espr. plébános most tölti be papsága 25. esperessége 10-ik év. ordulóját, Indítványozza, hogy a kör ebből az alkalomból a ker. esperesét üdvözlje. A kör tagjai mintegy 30 Láng Pál elnök vezetése mellett átmentek a plébániára hol az ünnepeltet v. elnök lelkes szavakkal üdvözölte, mire az ünnepelt meghatóttan mondott köszönetet. Azután a kör tagjai barátságos ebédre gyűltek össze Láng Pál kántor-tanító vendégszerető házában, hol a kedélyesen elköltött ebéd után a toasztok sem hiányoztak.

Joggyakornoki kinevezés. A debreczeni kir. ítélőtábla elnöke dr. *Májerszky Jenő* debreczeni lakos, végzett joghallgatót a debreczeni kir. ítélőtábla kerületébe díjtalan joggyakornoknak nevezte ki.

A Kaplonyi nyári menedékhelyen a múlt nap tartott meg a lelkes elnöke alatt a községi Elöljáróság, a tanítók és a szülők jelenlétében. A lefolyt vizsgálat fényesen igazolja Schek Erzsébet ovókisasszony nagy tehetségét a gyermeknevelés virágos, de egyszersmind tövises mezéjén. A gyermekek ildomos, bátor fellépése, szabatos előadása az értelem fejlesztését elősegítő versikék, melyek keblökben hordozák a vallásos, esaládi és hazafias erények magvait kellemes szórakozást gyújtottak még a felnőtteknek is. Méltán megillette az elnök dícséretét és hálája a szülők nevében a jeles ovókisasszonyt, ki fáradozásaival nemcsak a szülők, hanem a tanítók nemes feladatát is nagyban megkönnyítette a gyermek nevelés körül.

Czukorgyár megyénkben. A Szatmárvármegyei takarékpénztár tárgyalásokat folytat több megyei nagybirtokossal, hogy vármegyénkben egy czukorgyárat állítsanak fel. Felette kívánatos, hogy a megkezdett akezió kellő sikerrel végződjék, mert a gyár létesítése nagy mértékben hozzájárulna vár-

megyénk mezőgazdasági viszonyainak fejlődéséhez.

Tűz a vidéken. F. hó 22-én nagy tűz pusztított Csieser községben. Gróf Lónyay Gábor nagybirtokosnak dohánypajtája gyuladt ki. A tűz elhamvasztotta a pajtában lévő összes dohányt, a melyet szárítás végett hordtak oda. A kár körülbelül 20 ezer koronát tesz ki, a mely azonban biztosítás folytán megtérült. A tűz keletkezésének okát nem tudják.

Halálos végű baleset. A múlt nap végzetes szerencsétlenség történt a nagykárolyi vasúti indóház pályaudvarán. Mikor beérkezett az állomásra a vegyesvonat, Leitner György állomási hordárt egy azon a vonaton jövő utas felszólította podgyászának levételeért. Leitner nagy igyekezetében megfelekezett a vágányok között felállított lámpaoszlopról, annak vakon nekirohant, minek következtében hozzá ütődött a még mozgásban levő vonat egyik személykocsijának lépcsőjéhez, mely maga alá rántva, bal lábfejét összeroncsolta jobb lábfejét pedig súlyosan megsértette. A szerencsétlenüljárt hordár sérüléseibe belhált.

Öngyilkosság. Nagy Lajos szatmárnémetii tekintélyes és vagyonos iparos egyetlen fia, Károly, szintén kerékgyártó iparos folyó hó 23-án hajnali 3 órakor szülői lakásán, Honvéd-utca 28 sz. a revolverrel szíven lötte magát. A golyó azonnal kiontotta a fiatal ember életét. Tettének oka állítólag szerelmi bánat. Temetése nagy részvét mellett e hó 25-án d. u. 3 órakor ment végbe.

Egy község égése. Máramarosmegye Felsőszeliste községben nagy tűz pusztított. Mintegy husz ház és ugyanannyi melléképület lett a tűz martalékaul. Az izavölgyi járásban rövid időn belül immár ez a második nagyobb tüzvész.

Uj ezüstbánya a szomszédban. Ismeretes, hogy a máramarosi bérczek gazdag nemes fémtartalmuak. Rahón a „Pelesi-Potkomány” nevű dűlőben a napokban gazdag ezüst-telepre bukkantak. A vidék lakói nagy örömmel fogadták a hírt, mert új keresethez jutnak a közelebb meginduló bányamunkákkal.

Gazdasági kiállítás. A Temesvármegyei Gazdasági Egyesület f. évi október hó 10., 11. és 12-én Temesváron a polgári lövölde kertben rendezendő országos jellegű baromfi, házinyul, galamb, bor és gyümölcs kiállításáról szóló tervezeteket e napokban küldte szét az ország baromfitenyésztői, bor- és gyümölestermelőinek. Amint a tervezetből kivehető, ezen kiállítás térdijai az idei kiállítások között a legolcsóbbak és emellett tömeges állami bevásárlásokról gondoskodás történt, mivel a m. kir. földmivelésügyi kormányon kívül az aradi jószágigazgatóság a helybeli állattenyésztési felügyelőség és az egyesület is nagyobb bevásárlásokat fognak eszközölni.

Elítelt hitves-gyilkos. Pénteken tárgyalta az esküdtbíróság Belbe Mihály 24 éves turvékonyi napszámos bűnyűjét, ki saját nejét, Deák Maricát gyilkolta meg válogatott kegyetlenséggel. Aug. 3-án történt a dolog. A férfi hozott reggel egy liter pálinkát, melyet együtt fogyasztottak el, ekkor aludtak délutánig, midőn vendégek jöttek

hozzájok. Belbe ekkor ismét pálinkáért küldötte nejét, ki nem akart menni. Erre neki esett és ütlegelni kezdte. Az asszony kirohant az utazára, de Belbe baltát ragadott. utána futott és több baltaesapással leterítette. A nőnek még volt annyi ereje, hogy bevászorgott az udvarra, itt Belbe újra nekiesett, haját karjára esavarta és úgy mérte rá a halálos esapást. Mintegy másfél órai kínzás után a szerencsétlen asszony kiadta lelkét. Az a vérlázító a dologban, hogy ennek a brutalitásnak szemtanuja volt csaknem az egész falu és még sem fékeztek meg a bestiális embert. Az esküdtbíróság hitvestáron elkövetett szándékos emberölésben mondotta ki bűnösnek Belbét, mire a törvényszék 15 évi fegyházra ítélte. A vádlott és védő megnyugodtak, ellenben az ügyész fellebbezett, mert a bíróság alkalmazta a védő által kért enyhítő szakaszt.

Özv. Lauf Józsefné és Fia

szobafestő Szatmár, József kir. herceg-u. 14 sz.

35 év óta fennálló üzlet.

Elvállal szoba és templomfestést, tapétázást, mázolás és minden e szakba vágó munka gyorsan és pontosan való elkészítését olesó árak mellett. Szives pártfogást kér özv. Lauf Józsefné és Fia.

Értesítés. Értesitem a m. t. közönséget, hogy ház, birtok, üzlet és lakásközvetítő irodámat Várdomb-utczába, az izr. templommal szemben helyeztem át. **Zichermann Mór**

A legolcsóbb óra és ékszer üzlet **Kepes David** mű-órás és ékszerészénél, közvetlen a Színházzal szemben, nagy raktár mindennemű ékszerekben, órákban. Tajtékeműekben és látszerési cikkekben — a legolcsóbb árak mellett. **Minden óra javítás egy évi jótállással csak 80 krajczár.**

Járványok fellépésénél, midőn magunkat abszolút tiszta ivóvíz által kell a fertőzéstől óvni, a tiszta gránitsziklából eredő **Mattoni Giesshübli** igen ajánlatos.

Üzlet átvétel. A Néhma Lajos Józser kávéüzletét átvette **Benkő Sándor**, kinek előzőkenysége és szakképzettsége biztosítja a vevő közönséget. 10—12% al olesóbban szerelhetjük be kávé szükségletünket mint bár hol.

Aki jó bort akar inni, az keresse fel a HUNGÁRIÁT. Szives pártfogást kér tisztelettel **Weisz Adolf** vendéglős.

Aki egy jó varrógépet óhajt venni az forduljon teljes bizalommal **Hammer Ignácz** műszerészhez Szatmár, Battyányi utca 1-ső sz., mert mint értesültünk, megszerezte a világhírű „Pfaff” gépek egyedüli képviselőt és ez maga is már a legnagyobb biztosítékot nyújtja arra, hogy egy kitűnő varrógépet kap az, aki nála szerezi be ezen cikkekben a szükségletét.

Szerkesztői üzenet.

M. K. Aranyosmegyes. Megkaptuk és annak idején sorát ejtjük. A sorrendet be kell tartanunk.

Fogorvosi műtermem

széki palotával szemben).

és lakásom a Léway-palota emeletén, Hám János-utca 12-ik szám alatt van (a kir. törvény-

Kiváló tisztelettel **BAKCSY, fogorvos.**

Nyilttér.

Kitünően megvéd a

MATTONI/FÉLE
GIESSHÜBLER
Savanyúvíz

A dugo égetése sokféle infectiosus bajtól; a puszta gránitsziklából fakad. Több epidémiánál fényesen bevált.

E rovat alatt közöltekért nem felelős a szerk.

Munkatárs: **Vlazás Vince.**

Nyomatott a Pázmány-sajtóban Szatmáron.

Hangszer üzlet!
Szalai Simon
hangszer és zongorakészítő s hangoló
Szatmár, Kazinczy-u. 14.
Guttmann-palota.

Ellenbógen Tóbiásné

első szatmári petroleum szállító
Kazinczy-utca 17. szám.

Tisztelettel hozom a m. t. közönség szives tudomására, hogy évek óta fennálló

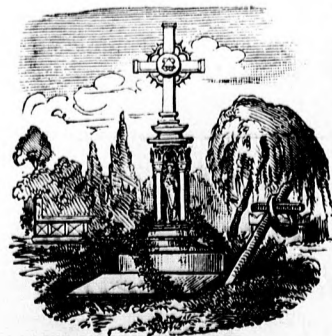
petroleum szállító

üzletemet *Kazinczy-u. 17. sz.,* a zárdával szembe levő bolthelyiségbe *helyeztem át,* ezek folytán kérem petroleum szükségletét nálam beszerezni, ahol a legfinomabb *császárrolajtól kezdve a legolcsóbb minőségű petroleumig,* minden versenyt kizáró *olcsó árban* nálam beszerezhető. — 5 literes kannát *díjmentesen* kölcsönzők. — Minden megrendelést pontosan, saját fogatommal *házhoz szállítok.* Kisebbségek megrendeléseket is eszközölök. — Kiváló tisztelettel:

Ellenbógen Tóbiásné,

petroleum szállító.

Napi árak. — Telefon 164.

FÜLÖP és SINGER sirkőnagyraktárai

Szatmár — Nagykároly.

Attila-utca 1/B.

Széchenyi-utca 30.

Ajánlják sirkőveiket a legnagyobb választékban, u. m.: fehér cararra, fekete Schwéd granit, sziléziai szürke granit, Porphir és Labrador kövekből. **Mindenemű temető munkákat, u. m. áthelyezéseket, állításokat, utánvését és aranyozást bámulatos olcsó árban 25 évi írásbeli jótállás mellett elvállalnak.**

Sirszegélyek, vasrácsok, uti kereszték

Óriási választék márványlapokban. Költségvetés és rajzok ingyen és bérmentve. **Sürgönyölm: FÜLÖP kőfaragó Szatmár.**

FÁBIÁN GYÖRGYNÉ

mű- és élővirág-üzlete **SZATMÁR-NÉMETI, Rákóczi-utca 26-ik szám.**
Sürgönyezim: **Fábiáné.** Telefon-szám: **148.**

Ajánl menyasszonyi, bál és névnapi csokrok, mell- és fejdíszek, virágkosarak, jardiniere, ünnepi és gyászkoszorúk, Makart rendezetek és díszítvényeket. — Cserépes virágokat, szobai dísznövényeket, mindenféle művirágokat és templom-díszítéseket, jutanyos árban.

Özv. tanítóné ajánlkozik

gazdaasszonynak

papi házhoz; gyermektelen, középkorú. Címe: özv. Gaál Antalné Nagy-Kálló.

100.000

lábat tesz tönkre a szűk czipő. Aki ennek ellensége, önmagának meg jóbarátja, az rendelni fog izlése szerint czipőt

VALEK és RAJZ

czipész mesterek üzletében

Szatmár, Eötvös-u. 2. szám.

(Heinrich-palota.)

Fehérnemű :: gőzmosógár.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy engedve a hozzám intézett számtalan felkérésnek, 22 év óta fennálló jó hírnevű kelmefestő és vegytisztító gyárral kapcsolatban

fehérnemű gőzmosógárat és plisseé-vasaldát

rendeztem be. — Gyáram, mely a külföld leghíresebb gyárai által készített gépekkel van felszerelve, nemesak a fővárosi, de bármely külföldi hasonló vállalattal egy árak, mint munka tekintetében teljesen egyenrangú és a közönség igényeit a teljes mértékben kifogja elégiteni. — Nagybecsű szives pártfogását kérve

kiváló tisztelettel

Figyelmeztetés: Gyáram, mely az egyedüli Gőzmosógár Szatmáron, nem tévesztendő össze Gőzmosódának elnevezett más vállalattal.

Hájtájer Pál.

Főfelvételi üzlete: **Kossuth L.-u. 10.**
Fiók felvételi üzlet: **Kazinczy-utca.**

Szálloda, étterem és kávéház megnyitás! ..

Értesitem Szatmár város és vidéke m. t. közönségét, hogy a

Károlyi-Szállodát

átvettem

és azt szeptember 5-én megnyitottam.

Felhívom a m. t. közönség b. figyelmét az ujonnan átalakított és fényesen berendezett **kávéházra,** hol is kitünő tekeasztalokról gondoskodtam. — Izletes ételek, szakszerűen kezelt borok és mindig frissen csapolt sör, a nap bármely szakában kapható, nemkülönben kitünő zónareggelik.

Havi abonensek elfogadtatnak.

Elvállalok **lakodalmakat és társasvacsorákat.** — Társaságok részére külön helyiségekkel (schambré-szeparé) rendelkezem. — A m. t. közönség szives pártfogását kérve, kitünő tisztelettel:

Márkus Sándor,
vendéglős.

Kitünő tekepálya!

Kölcsön-könyvtár

Kazinczy utca 16. sz. alatti üzletemben a magyar irodalom régi és legújabb jeles íróinak művei olcsó díj mellett kölcsön vehetők. — **Cseplák Bálint.**

Elsőrendű porosz kőszén és vágott tűzifa

valamint

- I. rendű bükkhasábfa,
- I. rendű gyertyánfa,
- I. rendű eserfa,
- I. rendű tölgyfa.

vastag hántott vargafa, többféle dorongfa kapható

Fischer Herman

fakereskedőnél Szatmár,

Báthory-utca 10. sz. Telefon 122.

Raktárak: a lakásnál, a Szentvéri- és máv. állomásnál.

ŐSZI SARJU

LEGELŐ

300 hold kiadó

a csonkási bérletünkön.

NEUSCHLOSZ TESTVÉREK

Szatmár, Deák-tér 7. sz.

Telefon szám 16.

Hammer Ignátz

műszerész, kerékpár és varrógépraktár Szatmár, Batthyányi - u. 1.

Schwarz Albert-féle bolthelyiségben.

Világhírű

„PFAFF“

varrógépek Szatmár megye egyedüli képviselője.

Kedvező részletfizetés, 8 éves jótállás.

Szakszerű javítóműhely

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

IFJ. RUBINSZKY FERENCZ

IPARMŰVÉSZETI MŰHELYE

SZATMÁR, UJ-UTCA 3/a SZ. (SAJÁT HÁZ).

Modern háló, ebédlő, szalon vagy uri szoba berendezések, valamint leányszoba berendezések művészi kivitelben készülnek.

KIVÁNATRA TERVEKKEL IS KESZSÉGGEL SZOLGÁLOK.

Telefon 85.

Helyi 1 kor. értékű vásárlás már helybe szállítva.

Árjegyzék

BÖLÖNYI LÁSZLÓ

MÉSZÁROS és HENTES, FRISS és FÜSTÖLT HUSNEMŰEK ÜZLETÉBŐL
SZATMÁR, a Széchenyi-utca sarkán.

Az árak változás esetén kötelezettség nélkül, készpénz vagy utánvétellel értendők.

5 kilós postarendelmény pontosan szközöltetik.

Helybeli

megrendelések hazaszállítva.

Friss husok.		Füstölt áruk.	
frt.	kr.	frt.	kr.
1 ko. marhahus peesenyé	64	1 ko. debreczeni páros	60
1 " " levesnok	60	1 " lengyel kolbász	80
1 " sertéshus	68	1 " sonka kolbász	80
1 " borjúhús	76	1 " krakói	80
1 " bárányhús	60	1 " krinolin	80
1 " juh-hús	72	1 " parizer	80
1 " friss hár olvasztani	72	1 " máj. sajt	80
1 " " szalona	72	1 " disznófej sajt	74
1 " " bőr nélkül	72	100 pár virsli tormás	5
1 " friss kolbász borsos	76	100 pár frankfurti	8
1 " fokh. citromos	76	100 drb. salvaládé	5
1 " friss zsír	80		
Kolbász árak.		Szalonák.	
1 ko. szalámi	2	100 ko. fehér szalona	76
1 " füstölt magy. kolb.	90	1 ko. paprikás stráf	88
		1 " kolozsvári szelet	96
		1 " füstölt szalona	80

Tisztelettel: Bölönyi László.

Inglík József

polgári-, papi- és egyenruha-üzlete

Szatmár Deáktér. Városház-épület.

Több egyenruházati intézet szerződött szállítója.

Készít mindennemű *polgári öltönyöket, papi reverendákat*; mindennemű öltöny készítésnél a főszlyt az *elegáns szabás és finom kivitelre* fektetem, a mellett teljes kezességet vállalok szállítmányaim valódi szine és tartosságáért.

Állandó nagy raktár honi és angol gyártmányu szövetekben, Elsőrangu egyenruházati és hadi felszerelési intézet. Üzletem *nagy forgalma* által áruimat *olcsóbb ár mellett szállíthatom*, mint bármely más cég.

Átalakítások gyorsan és olcsón eszközöltetnek.

Kérem ennélfogva engem becses megrendeléseivel megtisztelni-biztosítom, hogy a legcsekélyebb megrendelésnél is a legnagyobb megelégedésére fogok szolgálni.

INGLIK JÓZSEF,
szabómester.

Az alábbi elsőrangú cégeket a bevásárlásoknál és megrendeléseknél mélyen tisztelt olvasóinknak különös figyelmébe ajánljuk.

Gárdos Ferencz könyvkötő

Szatmár, Kazinczy-utca 6. sz.

Ajánlja ujonnan és a mai kor igényeknek megfelelően berendezett

KÖNYVKÖTÉSZETÉT

a mélyen tisztelt közönség szíves figyelmébe.

KOMÁN JÁNOS kőszőrüs-mester
SZATMÁRON

a Központi vámházzal szemben.

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséget, hogy

kőszőrüs műhelyemet

1907. aug. 1-étől (régi helyéről) az Iskola-köz sarkáról néhány lépéssel beljebb, a püspöki r. k. fiu elemi iskola kerthelyiségébe **helyeztem át**. Műhelyemben borotva, olló, zseb-, konyha- és asztali kések érvágó, köpülőző gépek, valamint bádogos és szabó ollók kőszőrülését jutányos árakban vállalom el.

Készítendő munkákért kívánatra házhoz küldök.

A m. t. közönség szíves pártfogását kérve,

tisztelettel **KOMÁN JÁNOS**.

Hirdetések felvételnek

a kiadóhivatalban Szatmár, Iskola-köz.

Kívánatra mérték után bármilyen kivitelű ozipők és osizmák is készülnek.

A ki igazán finom, kényelmes, elegáns és tartós honi gyártmányu lábbelit akar vásárolni, az bizalommal fordulhat

Vuja János

-hoz, SZATMÁR, Deák-tér, (Keresztes András-féle ház) aki dusan felszerelt **cipő-raktárában** csakis valódi finom bőrből, a már is világhírű hazai gyárakban cipőket és osizmákat **nagyon is versenyképes árak mellett** hozza forgalomba és üzletéből minden olcsóbb rendű készítményt a szokásos bőr és talp utántzatokat teljesen kikészöböltte, és a kinek áruí osinosság dolgában is párját ritkítja

Mindenkinek

saját érdeke, hogy üveg, porcellán és lámpa-.. áru szükségletét ..

Oesztreicher Tóbiás

gyári nagy raktárában szerezzé be SZATMÁRON, Deák-tér 21. sz. a., és a nagybányai fióküzletében

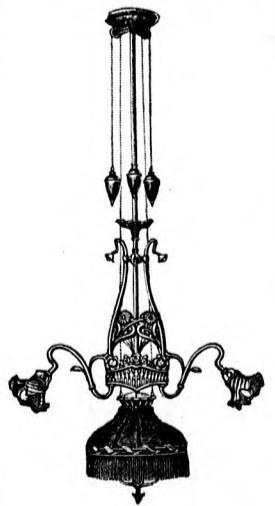
Ajándék áruk:

Tisztelettel tudatom, hogy a nyári idény alkalmára dusan felszerelt üveg és porcellán üzletemben az árakat tetemesen leszállítottam. — Helyszükem miatt csak a következő tárgyak árai szolgáljon tájékozássul:

Valódi karlsbadi 6 személyes étkező készlet	K 14.—-től feljebb.
„ „ 6 „ teás „	K 6.— től „
„ „ 6 „ kávé „	K 5.60-tól „
„ „ 6 „ feketés „	K 5.60-tól „
„ „ „ mosdó „	K 8.— től „
„ „ teás csésze préselt 6 pár	K 1.90-től „
„ „ kávé „ 6 pár	K 1.90-től „
„ „ feketés „ 6 pár	K 1.50-től „

Csiszolt kristály üvegből különböző díszítéssel Liquörös „ 6 „ K —.95-től feljebb
Vizes készlet 6 személyre K 1.70-től feljebb Talpas üvegtál 6 tányérkával K 1.30-tól „
Boros „ 6 „ K 1.30-tól Csigaszerkezeti díszes függő lámpa 5.80-tól „

Kiházasítási berendezések és ajándék dísz tárgyak, dus választékban, kivételes előnyökkel kaphatók. **Villamos csillárok** nagy választékban. Házi telefon, villamos csengő és villanyvilágítási bevezetések, valamint javítások jutányos árban, pontosan eszközöltetnek. Villamos égő drbjá 60 f. Mindenféle újdonsági villamos égő kapható.

BABAKOCSIK ÉS HINTALOVAK!

Megkezdődött a nyári vásár!

Óriási választék újdonságokból, melyek egyedül csak

a Szatmári Bazárban

Kazinczy-u. 10. sz. alatt kaphatók a leggyorszerűbbtől a legizléseosebb tárgyak, u. m.: játék, díszmü, rövid, nürinbergi, aczél, tajték, üveg, porcellán és öntvény-áruk, grammophonok, fonographok, lemezek és hengerek óriási választékban, mélyen leszállított árak mellett vásárolhatók

BLATNICZKY ISTVÁN

SZATMÁR, Kazinczy-utca 10. sz. alatt levő

„SZATMÁRI BAZÁR“-JÁBAN.

MÉRSÉKELTEN SZABOTT ÁRAK!

Automobilok és 3 kerekű triciklik.

Óriási választék francia babákban.

Mielőtt személy, jelzálog, vagy építési

KÖLCSÖN

íránt intézkednék, kérjen díjtalanul prospektust.

MELLER L. EGYED — BUDAPEST

IX., Lónyai-utca 7. szám. — Telefon-Interurban 46—31.

HORVAY és SZABÓ

festők Szatmár, Kinizsy-u. 29.

Elvállalnak szobafestést, mázolást, czim- és czimer-festést, valamint aranyozást és tapétázást. Templom festéseket minden stílusban.

:: Üveg czimtablák készítése ::